

Која је сврха нереди у насељу Брђани

Пише: Ана Радмилић
четвртак, 03 септембар 2009 19:35

Шта се то поново дешава у насељу Брђани и због чега се Срби поново буне? Албанци зидају куће, као што је и најављено. Због чега Срби не зидају своје куће уместо што се сукобљавају са полицијом и војскама против којих немају баш никаквог изгледа? Због тога што немају новца, издала их је држава Србија и остали су препуштени Албанцима и међународној заједници. Како то да Срби немају новца када се добро зна да су милиони и милиони евра одлазили на то Косово? Потрошили су јер нису рачунали на то да једног дана може и да дође крај вољи осталих грађана Србије да подржавају овакву „борбу“ за Космет.

Поједностављено, та слика може да изгледа и овако: Срби са Косова продавали су, с једне стране, своја имања Албанцима по огромним ценама и на тај начин зарадили читаву мала и не тако мала богатства, да би, са друге стране, од Републике Србије добијали огроман новац за откуп албанских имања, која су (у стварности) од Албанаца добијали и по три пута нижим ценама него што су представљали својој матичној држави Србији. То је истина. Истина је, наравно, и да то нису радили сви косовски Срби, као и да је само неколицина могла да се бави откупима албанских кућа. То што је реч о мањини, међутим, не мења горенаведену чињеницу.

Пре само годину дана један од сегмената сваког од многобројних „акционих планова“ односио се управо на откуп преостале албанске приватне својине у граничним деловима српских средина или „мешовитим насељима“. Имања су откупљивана тако што су чланови „комисије за откуп“ договарали овај посао са Албанцима, повећавајући цене имања у уговорима и по три пута. Комисија за откуп албанске земље се, наравно, није тако звала – зато што је и тај, као већина српских „акционих планова“ био један „тајни план“, максимално мистификован од стране државних службеника који су се тиме бавили (тј. стављали своје потписе на купопродајне уговоре) и од српских лидера који су тиме руководили. Тајанственост овог посла углавном је правдана „политичком коректношћу“ или, преведено, наводним страховањем српских лидера да не буду оптужени за посебну врсту етничког рашчишћавања српских територија на Космету куповином земље.

Пре само, дакле, годину дана, општина Косовска Митровица (односно њен северни део) располагала је одређеним буџетом који је требало да служи за овај посао. „Посао“ је, истина, много трпео због већ пословичне алавости представника општинских власти, некаквих директора грађевинских дирекција, дирекција за урбанизам и осталих службеника (па је тако, разуме се, откупљен много мањи број имања него што је то могло

Која је сврха нереди у насељу Брђани

Пише: Ана Радмиловић
четвртак, 03 септембар 2009 19:35

да буде урађено), али читава ствар је како-тако трајала.

Све до пролетос, када су се радикали (који су, у коалицији са ДСС-ом, на власти у Косовској Митровици) посвађали међу собом и поделили у две струје. Једну „струју“ представљао је председник општине Топличевећ, а другу углавном сви остали чланови општинског одбора који су покушавали да објасне радикалској централи у Београду да им је председник Топличевећ полудео и да је на неком приватном рачуну „заробио“ новац намећен откупу албанских имања, да поред тога шурује са Оливером Ивановићем и да је постао издајник. Укратко, да га треба сменити. До те смене, међутим, није дошло из сасвим других разлога који нису тема овог текста. У сваком случају, у новинама се тих дана могло читати како су у Митровици једни радикали украли другим радикалима (то јест свом радикалском председнику) печат за оверу налога итд., итд.

Нешто пре првих нереди у насељу Брђани, члановима „комисије за откуп“, која се тако не зове, постало је јасно да су, просто речено, упрскали ствар. Албанци више нису били вољни да продају имања, председник је нешто пре тога „заробио“ средства и било је јасно да ће етничка слика у том пограничном насељу веома брзо бити измењена.

Мештани насеља Брђани добили су убрзо и своје „вође“ (из редова СРС-а и ДСС-а) и чекало се да први Албанац почне са „изградњом и обновом“ имања, па да нереди почну. Без трагичних последица, трајали су тако током априла и маја, све док се две супротстављене стране нису договориле око нечега што ни у једном тренутку није ни било спорно – да и Срби могу да почну са својом „изградњом и обновом“. Шта се нередима постигло, чему су они служили, ни до дан данас није најјасније.

Као што је и било најављено, пре неких месец дана Албанци су се појавили на градилишту једне од својих кућа. Албански мајстори почели су да рашчишћавају шут са градилишта. Срби су се окупили, али нису стигли да изразе своје незадовољство јер их је све заједно (и албанске градитеље и српске „мештане“) прекинуо један уистину трагичан догађај. Наиме, албански камион улетео је у једну албанску авлију и усмртио троје деце.

Када се прочула вест о погибији деце, није било ниједног Србина који у том тренутку није помислио да је поново реч о некаквом „сигналу“, као што је то био случај 17. марта, када је вест о дечацима који су се удавили у Ибру била знак, а не повод, да започне насиље албанских екстремиста над свим српским што је било у плану уништити.

Албанци су, дакле, пре неких месец дана почели да „изграђују и обнављају“ још својих имања у овом мешовитом насељу које по подели из 1999. године припада северу, а север (по истој) припада Србима. Како се насеље Брђани граничи са општином Звечан, која се налази изнад Косовске Митровице, ово заправо значи да се Албанци полако враћају и на тај део Косова и да ће за неко време северна Митровица бити као у потковици окружена Албанцима. Србе ово, не без разлога, плаши. То уједно представља и крај приче о подели Косова којој су се неки људи са севера (а и из Београда) надали, али и крај приче о „најјачој српској средини“ на Косову која је ипак уливала неку снагу и сигурност и Србима јужно од Ибра. Север Косова је, какав год био, чувао српско Косово од потпуног исељења Срба са те територије. Практично, психолошки и у сваком другом погледу – требало је да Срби покушају да сачувају свој јаки север Косова, али то им, нажалост, није пошло за руком.

Да ли то може да се поправи нередима у Брђанима? Наравно да не може. Може само да се погорша.

Албанска страна у овом тренутку планира да започне „изградњу и обнову“ још око 150 кућа на граничним линијама северне Митровице – у насељу Брђани, у Бошњачкој махали и у Микронасељу.

Српски демонстранти су, што је ван сваке памети, углавном малолетна лица окупљена око невладиних организација „Отаџбина“ и „Свети Димитрије“ чије вође су тек нешто старији пунолетници који се угледају на организације попут „1389“ и томе слично. Инструкције, међутим, добијају од својих доста старијих суграђана који су својевремено изградили патриотски имиџ и у чије се „српство“ не сумња. Подршку им, својим нереаговањем на нереди и допуштањем да се на Брду баци по која експлозивна направа или опали по који метак, пружа чак и шеф северне станице КПС-а Милија Милошевић, бивши конобар, човек од раније познат по томе што је био главна „веза“ између српских представника власти и УНМИК-а, а касније и албанске стране, а онедавно познат по томе што је вести преносио селективно, стварајући простор за стицање личне користи, и тако помагао да Срби на северу располажу делимично истинитим, а некад чак и потпуно неистинитим информацијама. У овом тренутку против њега се воде два истражна поступка у главном штабу КПС-а у Приштини, што српска страна, сасвим исправно, тумачи као опомену Милошевићу. Поред њега, у овој причи се појављује још неколико особа, председник „Покрета за Митровицу“, бивши „мостација“ и патриота, Драган Спасојевић, који је поред свог патриотског имиџа на северној страни стигао да на јужној страни и „код странаца“ изгради један сасвим другачији имиџ. Добитник је награде за допринос миру и толеранцији у Бостону (чему је присуствовао и потпредседник СО

Која је сврха нереди у насељу Брђани

Пише: Ана Радмиловић
четвртак, 03 септембар 2009 19:35

Косовска Митровица Љубиша Петровић из ДСС-а), човек који аплицира за заједничке „мултиетничке“ пројекте са градоначелником јужне Митровице Бајрамом Реџеџијем и који ће се, највероватније, појавити на листи за новембарске изборе које расписује Влада Косова.

Због чега такви људи на северу Косова подржавају малолетнике који гађају каменицама албанске зидаре?

Да ли они свесно или несвесно (опијени лакостеченим бенефицијама какве нису сањали да ће имати) помажу Албанцима којима јесте циљ да „уразуме“ север – то нико сем њих, наравно, не може да зна. На крају, није то ни тако важно.

Оно што јесте важно је да ће албанска страна заиста направити обруч око северне Митровице, овај пут не помогнута екстремистима или ћутањем међународне заједнице о насиљу над Србима – него помогнута српском алавошћу и недостатком икаквог плана и промисли.

Исти људи који су дезинформацијама и застрашивањем својих сународника постигли то да Срби са Косова (посебно северног дела) у децентрализацији и изласку на албанске изборе виде издају, предају, признавање независног Косова и ко зна шта све не, на крају ће бити управо они који се кандидују, који седе и изигравају (у правом смислу те речи) само декор у Влади Косова, и који спроводе децентрализацију, уколико до ње уопште дође.

Ако до децентрализације не дође, Косовска Митровица ће (п)остати један град, а тај ће град свако бити албански, а не српски. Сва је прилика да ће, на крају свега овога, Срби који су донедавно нападали ове процесе на Косову и који нису желели да прихвате стварност (јер такви какви су – само у нереалном и надреалном свету могу да функционишу) – молити да се та децентрализација ипак спроведе.

На крају, с обзиром на то да нико не зна исход најновијих нереди у насељу Брђани, ни да ли ће спорадичне туче између Срба и Албанаца у Микронасељу прерасти у нешто озбиљније, као ни да ли су Албанци заиста толико заинтересовани за северно Косово (где, објективно, нема много тога занимљивог – све је остало јужно од Ибра), или им

Која је сврха нереди у насељу Брђани

Пише: Ана Радмиловић
четвртак, 03 септембар 2009 19:35

тензије служе као провера да ли је Србији заиста више стало до те старе приче о подели Косова него до југа Србије, Коридора 10 и онога што се управо дешава у Бујановцу, Медвеђи и Прешеву – уместо закључка поновићу основна питања у вези са нередима у насељу Брђани, у северном делу Косовске Митровице.

Да ли мештани Брђана (који у ствари нису мештани, него старији малолетници окупљени око неколико минорних НВО са квазипатриотским усмерењем) заиста могу да одбране српски национални интерес на северу Косова?

Да ли вође „мештана“ из насеља Брђани (углавном чланови ДСС-а и СРС-а) имају представу о томе да им главну подршку у прављењу хаоса пружају људи који су немало пута снимљени како на „јужној страни“ причају нешто сасвим другачије од онога што предлажу када се појаве „на Брду“ да дају инструкције, дигну морал демонстрантима и учврсте свој патриотски имиџ?

Да ли ће оптужбе које су заправо порука упозорења шефу северне станице учинити да се нереди смире или ће (као што је то чешће случај) учинити да српски лидери још више изгубе компас и свест о стварности?

На крају, због чега албанска имања нису благовремено откупљивана ако се знало (а знало се) да ће се они кад-тад вратити на њих јер је реч о приватној својини и да ли је заиста могуће да алавест неколицине угрози опстанак Срба у најјачој српској средини на Косову и Метохији – северу Косова, или је и ту, ипак, реч о договору? Ако је реч о договору, а не случајној грешци коју је направила група алавих, ко је тај који се договорио, са ким се договорио и да ли су његови саборци знали за договор или су само били наивни и уживали у ничим изазваном благостању, а нису размишљали о последицама?

И после краја, да ли ће насељавање севера Албанцима и разбијање јаке српске средине довести до тога да Срби након свега моле за децентрализацију Косова према којој су до сада били скептични, јер ће у супротном Косовска Митровица бити један град, и тај град сигурно неће бити српски?

Или се Срби још увек надају да ће се одједном, ниоткуда, појавити нека огромна војска

Која је сврха нерета у насељу Брђани

Пише: Ана Радмиловић

четвртак, 03 септембар 2009 19:35

(руска – треба прецизирати!) и ослободити Косово?

Шта год мислили и у шта год веровали, Срби би на Косову и Метохији требало да, за почетак, некако покушају да преживе, уместо да сами себе угрожавају, за шта им чак ни највећи архинепријатељ не може бити крив. Ако се у међувремену промени целокупна слика света, ако се у једном тренутку однекуда појави дугоочекивани и призивани ослободилац и прогласи да је Косово део Републике Србије за вијек и вјекова – тим боље, Срби ће га дочекати живи и нерасељени са свете српске земље.